

ศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตอ้อยของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น นครราชสีมา มุกดาหาร
Study on Adoption of Farmers on Sugarcane Production Technologies in Khon Kaen
Nakhon Ratchasima Mukdahan Provinces

ไกรสร ตาวงศ์ ^{1/}	พุฒนา รุ่งระวี ^{1/}
จันทรา บดีศร ¹	ชลธิชา เตโช ^{1/}
อุไรวรรณ นาสพัฒน์ ^{1/}	วิสุทธิดา ศรีดวงโชติ ^{1/}
สมพร วนะสิทธิ์ ^{1/}	เดือนใจ พุดซัง ^{1/}
พลวรรธน์ ลายทอง ^{1/}	บุญญาภา ศรีหาคทา ^{2/}
รัชดา ปริญญาเจริญนิชัย ^{3/}	

บทคัดย่อ

ศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตอ้อยของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น นครราชสีมา และ มุกดาหาร เก็บรวบรวมข้อมูลการปลูกอ้อยของเกษตรกรปี 2554-2555 ด้วยวิธีการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม ที่จังหวัดขอนแก่นและนครราชสีมา ระหว่างเดือนเมษายนถึงพฤษภาคม 2554 และที่จังหวัดมุกดาหาร เดือนเมษายน 2555 สุ่มตัวอย่างเกษตรกรโดยวิธี Purposive Sampling ได้เกษตรกรตัวอย่างจำนวน 170 ครัวเรือน จากการศึกษาถึงการยอมรับเทคโนโลยีของเกษตรกร โดยแบ่งเทคโนโลยีออกเป็น 6 ด้าน คือ ด้านพันธุ์ที่ใช้ปลูกและการจัดการท่อนพันธุ์ การเตรียมแปลง การปลูก การใส่ปุ๋ย การป้องกันกำจัดแมลง/โรค/ศัตรูพืช/วัชพืช การเก็บเกี่ยว คะแนนเต็ม 100 คะแนน ให้คะแนนเป็นรายแปลง กรณีครัวเรือนนั้นๆ ปลูกมากกว่า 1 แปลง นำคะแนนที่ได้ของทุกแปลงรวมกันแล้วเฉลี่ยเป็นคะแนนของครัวเรือน ถ้าได้คะแนน 0-40 มีการใช้เทคโนโลยีระดับต่ำ คะแนน 40.1-60 มีการใช้เทคโนโลยีในระดับปานกลาง และคะแนนมากกว่า 60 มีการใช้เทคโนโลยีในระดับสูง สรุปได้ว่า การใช้เทคโนโลยีด้านพันธุ์ พบว่า เกษตรกรที่ตกเป็นตัวอย่างในจังหวัดขอนแก่น นครราชสีมา มีการใช้เทคโนโลยีด้านพันธุ์ในระดับต่ำ มีร้อยละ 53 และ 91 ตามลำดับ เพราะเกษตรกรไม่ใช้พันธุ์และการจัดการท่อนพันธุ์ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร โดยที่จังหวัดนครราชสีมาเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้อ้อยกลุ่มพันธุ์เค ซึ่งเป็นพันธุ์อ้อยส่งเสริมของสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาล (สอน.) ทั้งนี้เพราะเป็นกลุ่มพันธุ์ที่หาง่าย แดกกอดี ลำใหญ่ ผลผลิตสูง และให้ค่าความหวานอยู่ในเกณฑ์ตามที่โรงงานน้ำตาล

กำหนดไว้ ในขณะที่เกษตรกรในจังหวัดมุกดาหาร มีการใช้ในระดับปานกลางสูงสุดถึง ร้อยละ 73 เทคโนโลยีด้านการเตรียมแปลง การเก็บเกี่ยว เกษตรกรที่ตกเป็นตัวอย่างทั้ง 3 จังหวัด มีการใช้เฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ร้อยละ 42 และ 41 ตามลำดับ เทคโนโลยีการปลูกและการป้องกันกำจัดศัตรูพืช มีการใช้เทคโนโลยีในระดับสูงมากกว่าร้อยละ 50 ทั้ง 3 จังหวัด ในขณะที่การใช้เทคโนโลยีปุ๋ย ทั้ง 3 จังหวัด มีการใช้ในระดับต่ำ เฉลี่ยร้อยละ 78

คำหลัก : อ้อย ส้มรวม การยอมรับเทคโนโลยี

1/ กองแผนงานและวิชาการ กรมวิชาการเกษตร

2/ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรมุกดาหาร สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 3

3/ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครราชสีมา สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 4

กรมวิชาการเกษตร